

Handläggare: Ulf Haag
Telefon: 08-508 05 308

Dnr 006-450-2008

Sammanträde 25 november 2008

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Alkoholfritt i Stockholms krogvärld mellan kl.03.00 och 11.00-motion (2008:57) från (mp)

Remiss från Kommunstyrelsen/Social- och arbetsmarknadsroteln dnr 325-1864/2008

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Stadsdelsnämnden beslutar om omedelbar justering.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Sven-Göran Södergren
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från stadsdelsnämnden med anledning av en motion där det föreslås att inga tillstånd att servera alkohol mellan kl. 03.00 och 11.00 ska beviljas i Stockholms stad. Enligt motionären har åtta närpolischefer påpekat sambandet mellan sent öppethållande och hög våldsbrottslighet. En stor del av polisens resurser binds upp till nattarbete på helger. Motionären framhåller alkohollagstiftningen som ska begränsa skadeverkningarna av alkoholkonsumtionen. Enligt stadsdelsförvaltningen är det viktigt att stadens riktlinjer för alkoholservering bidrar till en begränsning av alkoholens skadeverkningar. Att göra förändringar i riktlinjerna kan ha både för och nackdelar. De förändringar som eventuellt ska göras bör följa alkohollagens intentioner om att minska alkoholens skadeverkningar.

Bilagor: 1. Remiss från Kommunstyrelsen 2008-09-24
2. Motion (2008:57) av Stefan Nilsson (mp) om alkoholfritt i Stockholms krogvärld mellan klockan 03.00 och 11.00.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom avdelningen för stadsdelsmiljö och teknik, i samråd med Individ och familjeomsorgen och närpolisen i stadsdelen.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från stadsdelsnämnden med anledning av en motion (2008:57, Stefan Nilsson, mp), om alkoholfritt i Stockholms krogvärld mellan klockan 03.00 och 11.00. Motionen har sänts på remiss till socialtjänstnämnden, stadsledningskontoret och stadsdelsnämnderna Farsta, Hässelby-Vällingby och Norrmalm. Remisstiden sträcker sig till den 3 november 2008 men stadsdelsförvaltningen har fått remisstiden förlängd till 3 december 2008.

I motionen refereras till en debattartikel i mars år 2008 där åtta närpolischefer föreslog att senaste tid för att servera alkohol på restauranger ska vara 03.00. Problem med hög våldsbrottslighet på helgerna skulle därmed minska och de människor som har, eller riskerar att utveckla, alkoholproblem skyddas. Mänskligt lidande skulle minska, trycket på akutsjukvården skulle bli lägre och polisen skulle få mer resurser till att arbeta brottsförebyggande. Att den relativt nya företeelsen med serveringstillstånd till 05.00 skulle leda till en stor ökning av antalet våldsbrott i Stockholms city fanns enligt motionären inte med i bedömningen när fullmäktige beslutade om detta.

Vidare hänvisas i motionen till ett beslut hos socialtjänstnämndens tillståndskommitté om att ge en restaurang tillstånd att servera vin kl. 08.00-11.00. Socialtjänstförvaltningen, länsstyrelsen och Folkhälsoinstitutet avstyrkte ansökan utifrån att det inte var förenligt med alkohollagstiftningen. Beslutet skulle kunna bli prejudicerande. Motionären anser därför att det i Stockholms stads riktlinjer för serveringstillstånd behövs en bestämmelse om att inga tillstånd att servera alkohol mellan kl. 03.00 och 11.00 ska ges. På så sätt kan både våldsbrottsligheten minskas och människor som har eller riskerar att utveckla alkoholproblem skyddas. Alkohollagstiftningen ska skydda människor med alkoholproblem och de som är i riskzonen från att utveckla alkoholproblem. Sveriges alkoholpolitik som är restriktiv har medfört en lägre konsumtion och färre alkoholskador än i andra länder.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ett varierat och rikt utbud av restauranger samt generösa serveringstider kan vara en tillgång för Stockholms stad och dess invånare. I takt med det ökade utelivet har också alkoholkonsumtionen på Stockholms krogar ökat. En fördel med att alkoholkonsumtionen flyttar in på restaurangerna kan därför också ha viss betydelse då det där bör råda en större social kontroll.

Den totala alkoholkonsumtionen har dock ökat betydligt och konsumtionsmönstret har förändrats. Effekten av den ökade alkoholkonsumtionen kan avläsas inne på restaurangerna och i dess omgivningar, på gator och torg, med ett ökat våld som resultat. Alkoholens negativa sidor avspeglas också i ett ökat antal unga och vuxna med alkoholproblem. I en tid när antalet unga med alkoholproblem ökar, är en restriktiv och ansvarsfull alkoholservering, ur social synvinkel, betydelsefull.

För de flesta typer av våldsbrott, till exempel misshandel mot män utomhus där offret och gärningsmannen är bekanta eller obekanta för varandra (så kallat gatuvåld), har det faktiska våldet ökat kontinuerligt sedan mitten av 1990-talet enligt BRÅ:s statistik. Ungefär samtidigt, hösten 1993, inleddes en försöksverksamhet i Stockholm med servering till kl. 05.00 med fem restauranger vilket senare har utökats till att i dag omfatta 13 restauranger.

En av orsakerna till den negativa utvecklingen av antalet våldsbrott är den ökande alkohol- och drogkonsumtionen i samhället. Enligt klinikchefen på Södersjukhusets akutmottagning är, cirka 70 % av dem som misshandlar och de som blir misshandlade, alkoholpåverkade. Studier visar även att det ofta är män mellan 16 och 24 år som är mest våldsbenägna.

Förvaltningens erfarenhet av servering vid sena tider i stadsdelsområdet är liten. I stadsdelsförvaltningens remissvar till Tillståndsenheten, angående serveringstillstånd, föreslås att senaste serveringstid begränsas till kl. 01.00. Med undantag av ett äldre tillstånd till klockan 03.00, vilket dock inte utnyttjas, samt ett för slutna sällskap till klockan 03.00 är det 01.00 som för närvarande är gällande på stadsdelsområdets serveringsställen. Erfarenheter från centrala delar av staden pekar på att sena tider i relativt hög grad lockar till sig dem som redan är påverkade. Risken för överservering är därmed stor, vilket som tidigare nämnts, ofta leder till våld och skadegörelse som konsekvens.

Ett nödvändigt inslag i arbetet med att minska brottsligheten, öka tryggheten och sänka alkoholkonsumtionen är att utveckla och tillämpa effektiva brottsförebyggande strategier. Att minska andelen berusade personer på restauranger och krogar är sannolikt en av de effektivaste metoderna för att minska risken för våld och hot på krogar och i dess närhet.

Den längsta serveringstid som motionären föreslår, kl.11.00-03.00, kan därför vara rimlig. Om begränsningen av de sena serveringstiderna medför att resurser kan frigöras till polisens förebyggande arbete kan det ha stor betydelse för tryggheten i Stockholms stad, vilket skulle vara positivt.

Servering klockan 08.00-11.00 vilket tas upp i motionen är ett avsteg från Alkohollagens grundregel. Sannolikt kommer fler restauranger att ansöka om liknande tillstånd på samma grunder som den restaurang som beviljats nämnda tillstånd. Om serveringstillstånd denna tid bidrar till ett ökat missbruk och social problematik är det ännu för tidigt att uttala sig om men beslutet innebär ett avsteg från en restriktiv hållning.

Att göra förändringar i riktlinjerna kan som framkommit ha både för och nackdelar. De förändringar som eventuellt ska göras bör dock följa alkohollagens intentioner om att minska alkoholens skadeverkningar.